

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА ПЕРЕКЛАДУ

**ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ
В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ПЕРЕХІД МОВИ В ПИСЬМЕННИЦТВО
(«МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»)**

Тези доповідей
V Міжнародної наукової конференції

12–13 квітня 2019 року

Харків – 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

**ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ
В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ПЕРЕХІД МОВИ В ПИСЬМЕННИЦТВО
(«МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»)**

Тези доповідей
V Міжнародної наукової конференції

12–13 квітня 2019 року

Харків – 2019

УДК 80:378.147.091(063)
ББК 80я431
Х98

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 4 від 28.03.2019)*

Голова оргкомітету: *Валентина Пасинок*, доктор педагогічних наук, професор (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Заступник голови оргкомітету: *Тетяна Черкашина*, доктор філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Члени оргкомітету: *Марія Белявська*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олег Лановий* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Сімона Меркантіні*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Ігор Оржицький*, доктор філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Аліна Пашкова* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Діана Песоцька*, кандидат філософських наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Богдана Пугач* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олена Тарасова*, кандидат філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Юлія Тимофєєва* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Вікторія Чуб*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Інга Яценко* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Сальваторе Дель Гаудіо*, доктор філософії, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); *Русудан Махачаєвілі*, доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); *Тетяна Остахова* (Мессінський університет); *Фабіо Россі*, доктор філологічних наук, професор (Мессінський університет); *Фабіо Руджано*, доктор філологічних наук (Мессінський університет); *Луїза Аменті*, доктор філологічних наук, доцент (Палермський університет); *Олег Румянцев*, доктор філологічних наук, доцент (Палермський університет); *Розанджела Лібертіні*, доктор педагогічних наук, доктор філософських наук, доцент (Католицький університет у Ружомберку); *Елена Маццола*, кандидат філологічних наук (Центр європейської культури «DANTE»).

Секретарі: *Анастасія Бичкова, Ольга Васильєва, Юлія Пільгуй.*

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
ф-т іноземних мов, к. 7-73,
тел.: (057)707-52-65

Х98 Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в письменництво («Міжкультурний діалог»): тези доповідей V Міжнародної наукової конференції. Х.: ФОП Бровін О.В., 2019. 112 с.

ISBN 978-617-7738-19-9

У збірнику представлені тези доповідей наукової конференції, присвяченої проблемам літературознавства, лінгвістики, методики викладання іноземних мов і світової літератури. Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей. За зміст та достовірність фактів, викладених у тезах, відповідальність несуть автори.

ISBN 978-617-7738-19-9

УДК 80:378.147.091(063)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019

ЗМІСТ

<i>Александрова Г.</i> МАРГІНАЛІЗАЦІЯ ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ В РОМАНІ ДЖ. М. КУДЗЕЕ «БЕЗЧЕСТЯ».....	10
<i>Андрущенко А.</i> ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК.....	11
<i>Arbona Abascal G.</i> ORALIDAD Y MEMORIA EN <i>LA SALAMANDRA</i> DE JOSÉ JIMÉNEZ LOZANO.....	11
<i>Argiropoulos D.</i> LA MEDIAZIONE (SOCIO CULTURALE) COME CONOSCENZA.....	12
<i>Belmaz Ya., Sergieieva I.</i> LA RÉALISATION DES ATTENTES DE <i>DIGITAL NATIVES</i> AU SERVICE DE L'ENSEIGNEMENT DES LANGUES ÉTRANGÈRES.....	13
<i>Беценко Т.</i> ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ЯК РІЗНОВИД НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ: ПОНЯТТЯ, МЕТА, ЗАВДАННЯ.....	14
<i>Byelozyorova O.</i> TABU ALS GEGENSTAND SPRACHPRAGMATISCHER UND LITERATURWISSENSCHAFTLICHER STUDIEN.....	15
<i>Беляєва О.</i> КРЕОЛІЗОВАНІСТЬ ПІСЕННО-ДРАМАТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	17
<i>Богданова М., Богданова М.</i> ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПОДІЙ НОВОЇ СІЧІ У ТВОРІ ВАСИЛЯ ЧАПЛЕНКА «ЧОРНОМОРЦІ, АБО КОШОВИЙ ХАРКО З УСІМ ТОВАРИСТВОМ».....	18
<i>Боговін О.</i> ВІЗУАЛІЗАЦІЯ КОДІВ ДАНТОВОГО УНІВЕРСУМУ НА ПОЛОТНАХ ПРЕРАФАЕЛІТІВ: ВЕРСІЯ Д. Г. РОССЕТІ.....	19
<i>Бокшань Г.</i> ОБРАЗ ІВАНА ВАГИЛЕВИЧА В РОМАНІ ЮРІЯ ВИННИЧУКА «ЛЮТЕЦІЯ»: КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ТА МІФОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	20
<i>Василенко В.</i> КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЖЕРТВИ В КУЛЬТУРНІЙ ПАМ'ЯТІ: ГОЛОДОМОР І ПИСЬМО.....	21
<i>Васильєва О.</i> РИСИ КЛАСИЦИЗМУ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХУДОЖНІХ ОБРАЗІВ У КОМЕДІЇ МОЛЬЄРА «СКУПІЙ».....	22

ОБРАЗ ІВАНА ВАГИЛЕВИЧА В РОМАНІ ЮРІЯ ВИННИЧУКА «ЛЮТЕЦІЯ»: КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ТА МІФОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ

Галина БОКШАНЬ (Херсон, Україна)

Відомому літературними містифікаціями й постмодерною грою з історичним матеріалом Ю. Винничуку і в романі «Лютеція» вдається вправно балансувати на межі правди та вигадки. У ньому письменник за посередництвом оповідача ставить акценти, які визначають специфіку характеротворення образу Івана Вагилевича: «Я ж не писав про наукову роботу Вагилевича, про подвижництво Руської Трійці <...>. Мене цікавила лише одна історія, пов'язана з таємничою королею на ім'я Юлія» [1, с. 15]. Автор передусім фокусує увагу на особистому житті видатного українського культурного діяча XIX ст., що стає об'єктом міфологізації. Він редукує біографічні відомості, пов'язані з громадською діяльністю, натомість містифікує деталі приватного життя І. Вагилевича. Культурно-історичний контекст окреслений пунктирно, хоча окремі, досить чітко прописані, документальні деталі надають йому достовірності.

Культурно-історичний контекст оприсутнюється через образи І. Срезневського та Я. Головацького, вустами якого актуалізовано характеристику І. Вагилевича. У ній акцентується зісутність «морально непорочного робітника науки» [1, с. 16] внаслідок знайомства з польським аристократом Ю. Борковським, про що дискутує у своїй праці І. Франко [2]. Саме його версію біографії І. Вагилевича кладе Ю. Винничук в основу сюжету свого роману. Зі слів оповідача відомо, що Франком були знайдені інтимні записки «героя любовної драми» [2, с. 296].

Оприявненими в «Лютеції» реаліями, що додають переконливості культурно-історичному тлу, є журнал «Dziennik Mód Paryzskich» (1840–1849), у якому друкував свої вірші І. Вагилевич. У романі згадується й Марія Зарицька, якій він присвятив цикл віршів – (М. Z). Ю. Винничук, як співець тілесності, зосередився в «Лютеції» на доволі інтимних подробицях «любовної авантюри» [2, с. 298] І. Вагилевича (венерична хвороба, самогубство арфістки через кохання до поета тощо). У його белетризованому образі візуалізовані архетипні риси Донжуана: зовнішня привабливість («красень із красенів, у якого закохані всі аристократки» [1, с. 16]), скороминущі любовні інтриги, «салонні любовці» [2, с. 332].

Отже, в «Лютеції» Ю. Винничук використав ті епізоди біографії І. Вагилевича, які дозволили йому створити міфологізований портрет «львівського донжуана» [2, с. 335], з якого складно виявити, «де тут кінчиться дійсність, а де починається манія еротична і викликана нею божевільна фантазмагорія» [2, с. 338].

ЛІТЕРАТУРА

1. Винничук Ю. Лютеція. Харків : Фоліо, 2017. 314 с.
2. Франко І. До біографії Івана Вагилевича. *Зібрання творів у 50 томах*. Т. 37. Київ, 1982. С. 296–363.

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЖЕРТВИ В КУЛЬТУРНІЙ ПАМ'ЯТІ: ГОЛОДОМОР І ПИСЬМО

Вадим ВАСИЛЕНКО (Київ, Україна)

Указуючи на різноманітність підходів до розуміння та репрезентації жертви, вчені наголошують на тому, що дискурс жертви значною мірою закорінений у площині ідеології та виростає із задалегідь визначених політичних позицій, які або розвінчують феномен жертви як певний риторичний прийом, або переймають не лише риторичну, а й апологію жертви. До того ж образ жертви, який має амбівалентну природу (від психологічної ущербності до соціокультурної ексклюзивності), стає своєрідним уособленням ідеологічних позицій, а отже – не лише фактором консолідації (національної), а й принциповим моментом розбіжностей. Образ жертви залежний від сконструйованих (через літературу, медіа, політику тощо) дискурсу й нарративу (книг, кіно, фотографій тощо), які не лише визначають, а й певним чином легітимізують її роль.

Питання про те, хто є/може претендувати на роль/статус жертви Голодомору, у чому подібність і відмінність цих ролі/жертви від інших, загалом не обмежене часовими, просторовими рамками. До того ж, будь-які спроби відповісти, як і ймовірність категоризувати ці питання з якоюсь однозначністю виказують проблемні місця, які дедалі більше розширюють коло жертв, унеможливаючи теоретизацію (водночас самі поняття соціо-, націоциду, які задають визначений тон у дискусії про жертву, накладають власні обмеження). Крім того, обмеження встановлюють тема й питання, що потребують відповіді: розмова про смерть соціального класу/нації/культури потребує не лише відповідного ставлення, певної етичної позиції, а й усвідомлення всієї складності й неповноти, не лише неможливості завершення, а й не принципової незавершеності такої розмови.

Однією з концептуальних у дискусії про межі/можливості репрезентації є ідея про те, що бар'єром, який унеможливує повне розуміння сутності/істини геноциду є те, що робить таке розуміння можливим – мова. Поетизація мови, на яку вказує Берел Ланґ, програмує фокус сприйняття події: естетизація й сакралізація (чи навпаки де-естетизація, де-сакралізація) образу жертви, культу болю/страждання звужують рамки сприйняття до віктимізації й стигматизації – того, що Марк фон Гаген свого часу назвав лакрімозогенезисом. Мова, яка є ключем і водночас посередником між нами і реальністю події, із цього погляду, виявляється також бар'єром, що унеможливує репрезентацію.

Наратив трагедії, у фокусі якого – фігура жертви (сакралізований об'єкт, наділений певними ідеологічними, політичними, культурними смислами тощо) – центральний у художньому дискурсі Голодомору. Загалом образ жертви –